

Hoe ervaart iemand met doofblindheid en een verstandelijke beperking de wereld? Hoe verloopt zijn of haar interactie en communicatie met anderen? Hoeveel stress ervaart hij of zij? Dit zijn vragen die aan de orde komen in dit proefschrift.

In het onderzoek zijn gedurende zes en half jaar 7 volwassenen met aangeboren doofblindheid en een verstandelijke beperking gevolgd. In deze periode verhuisden zij naar woningen die zijn aangepast aan hun behoeften. De communicatiepartners die in deze woningen werkten, waren geschoold in de interactie en communicatie met mensen met doofblindheid. De focus in hun benadering verschoof van de verstandelijke beperking naar de doofblindheid. De effecten van deze veranderingen op de interactie en de expressieve communicatie waren positief.

Op een later moment is de effectiviteit gemeten van een interventieprogramma dat is gericht op interactie en uitingen die zijn gebaseerd op een bodily emotional trace (BET). Dit zijn lichamelijke uitingen van herinneringen, zoals het maken van een beweging, het aanraken van een plek op het lichaam, of het nabootsen van een sensatie. Deze uitingen zien er vaak anders uit dan men zou verwachten, waardoor het moeilijk is om ze te herkennen. De communicatiepartners zijn gecoacht met behulp van video analyse. De effecten van het interventieprogramma waren overwegend positief.

Ook is de dagelijkse cortisol curve van de deelnemers onderzocht. We verwachtten dat deze curve afwijkingen zou vertonen, ten gevolge van de ernstige en chronische stress die de doofblindheid met zich meebrengt. Deze verwachting werd in het onderzoek echter niet bevestigd.